

NOTAT

1. november 2012
J.nr. 2203/1190-0126
Ref. Bak/CFE/TBB

Høringsnotat **vedr. L xxx**, Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og lov om naturgasforsyning (Udstedelse af forsyningspligtbevillinger)

Et udkast til lovforslag **L xxx** om forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og lov om naturgasforsyning (Udstedelse af forsyningspligtbevillinger) har været til høring i perioden 20. september til 10. oktober 2012.

Energistyrelsen har modtaget 30 høringssvar fra organisationer og virksomheder, hvoraf 6 ikke havde nogen bemærkninger, mens høringssvar fra Ankenævnet på Energiområdet, CO Industri, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Vindmølleforening, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Det Økologiske Råd, DI, DONG Energy, Forbrugerrådet, FSE, HMN Naturgas, Håndværksrådet, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen i sin egenskab af sekretariat for Konkurrencerådet, Landbrug & Fødevarer, Modstrøm Danmark, Natur-Energi, Naturgas Fyn, OK, SEAS-NVE, Sekretariatet for Energitilsynet, VedvarendeEnergi, Verdensnaturfonden og Vindstød alle har kommenteret lovforslaget.

Det fremgår af Bilag 1, hvilke organisationer, der har fået forslaget i høring.

Danmarks Naturfredningsforening, Det Økologiske Råd, VedvarendeEnergi og Verdensnaturfonden anfører, at de er enige i Forbrugerrådets bemærkninger og forslag, men har herudover også egne bemærkninger.

SEAS-NVE skriver, at man bakker generelt op om det høringssvar, der udarbejdes af Dansk Energi på elsektorens vegne. Men herudover har SEAS-NVE enkelte supplerende bemærkninger.

I det følgende gennemgås høringssvarene til nedennævnte punkter i hovedtræk. Energistyrelsens kommentarer hertil er anført i kursiv. Herudover indeholder høringssvarene en del andre udsagn, f.eks. ønsker om at kunne deltage mere aktivt i det af regeringen nedsatte udvalg for eftersyn af reguleringen af den danske elforsyningssektor (Reguleringseftersynet) eller ændrede regler for naturgasselskabers mulige ageren på elmarkedet. Sådanne udsagn er ikke kommenteret i høringssnotatet, da dette alene omhandler forhold, der vedrører lovforslaget. Men de kan læses i høringssvarene, der er samlet i Bilag 2.

På baggrund af høringen er der sket en tilretning af lovforslaget, der som led i sagsbehandlingen har været drøftet med særligt berørte parter. De supplerende bemærkninger er samlet i Bilag 3. Bemærkningerne er resumeret og kommenteret i afsnit 5 i notatet.

Høringssvarene og de supplerende bemærkninger har især berørt følgende punkter:

1. Generelle forhold
 - 1.1 Lovforslagets formål
 - 1.2 Tidspunktet for lovforslaget
2. Forbrugerrettede forhold
 - 2.1 Information af forbrugerne
 - 2.2 Forbrugernes valg
 - 2.3 Varslingsreglerne
 - 2.4 Risiko for prisforhøjelser
 - 2.5 Flytninger
3. Markedsrelaterede forhold
 - 3.1 Forholdet til EU-retten
 - 3.2 Virksomhedernes kundeforhold
 - 3.3 Udbudskriterier og –betingelser
 - 3.4 Forsyningspligtens længe
 - 3.5 Et dynamisk marked
 - 3.6 naturgasselskabernes slutafregning
4. Øvrige
 - 4.1 Bod
 - 4.2 Justeringer af lovforslaget i øvrigt
5. Supplerende bemærkninger
 - 5.1 Forbrugernes valg og information af forbrugerne
 - 5.2 Det tilbudte handelsprodukt
 - 5.3 Udbud
 - 5.4 Anmeldelse af priser efter udbud
 - 5.5 Efterregulering af slutafregninger for naturgas
 - 5.6 Selskabsmæssig adskillelse

1. Generelle forhold

1.1 Lovforslagets formål

Danmarks Vindmølleforening ser positivt på ændringer i forsyningspligten og skabelsen af en mere reel konkurrence på elmarkedet.

Dansk Erhverv skriver, at man ”støtter op om lovforslagets overordnede mål om fri og gennemsigtig konkurrence på detailmarkedet for el via et nyt grundlag for udstedelse af forsyningspligtbevillinger baseret på et udbud.”

Dansk Energi noterer sig, at lovforslaget ikke ændrer ved de opgaver, som den forsyningspligtige leverandør har, og bemærker, at ”det ærgrer Dansk Energi, idet vi gerne ser en løs-

ning, hvor forsyningspligtproduktet alene skal varetage den opgave som er forudsat i EU-reguleringen, nemlig at tage hånd om de kunder, hvis leverandør går konkurs, og socialt udsatte, der ikke kan betale.” Dansk Energi finder det ”ærgeligt, at det har vist sig nødvendigt med en midlertidig ordning, som alene skal gælde, frem til Reguleringseftersynet er klar med en samlet fremtidig løsning.”

DI støtter ”afskaffelsen af forsyningspligten og den tilhørende prisregulering.”

Håndværksrådet skriver, at man er enig i ”lovforslagets angivelige intention at øge konkurrencen på elmarkedet, idet kun et mindretal af slutbrugerne er mobile i markedet, mens de fleste mindre forbrugere – herunder små og mellemstore virksomheder – fortsat forsynes med forsyningspligtel, uagtet de har oplevet betragtelige og over gennemsnitlige prisstigninger siden den endelige liberalisering af markedet for disse kundegrupper.”

Landbrug & Fødevarer finder, at en ændret regulering på forsyningspligtområdet ”skal tilvejebringe størst mulig konkurrence på markedet, og samtidig styrke elmarkedets samlede funktionalitet og effektivitet.” Reguleringen skal ”medvirke til at reducere transaktionsomkostninger og fremme transparens i markedet”. Landbrug & Fødevarer anfører endvidere, at man ”kan støtte en afskaffelse af forsyningspligten”, som den kendes i dag, men at dette må følges af supplerende tiltag, der kan hjælpe markedet i gang.

Natur-Energi skriver, at man støtter, at ”bevillingerne med det reducerede antal kunder bringes i udbud, som det er beskrevet i lovforslaget.”

OK foreslår, at den fremtidige forsyningspligtleverance kun skal dreje sig om kunder, der ikke kan finde anden leverandør, og nyttilsluttede kunder, som endnu ikke har fundet en leverandør. Endvidere bør forsyningspligtproduktet ikke kunne vælges af den enkelte forbruger.

Danmarks Vindmølleforening ser ”positivt på ændringer i forsyningspligten og skabelsen af en mere reel konkurrence på elmarkedet.”

SEAS-NVE nævner, at lovforslaget alene tager hånd om spørgsmålet om bevillingshåndteringen, og anfører, at det ”i vores opfattelse [er] vigtigt også at håndtere forsyningspligtselskabernes fremadrettede virkeområde.”

Energistyrelsens kommentarer

Flere høringssvar efterlyser en mere generel revision af forsyningspligten, herunder af forpligtelsens omfang og forbrugernes mulighed for at vælge forsyningspligtproduktet. Formålet med lovforslaget er imidlertid alene at skabe et nyt midlertidigt grundlag for udstedelse af bevillinger til forsyningspligtig virksomhed baseret på udbud, for at bevillingsudstedelsen hermed kan leve op til kravene i EU-lovgivningen om gennemsigtighed og ikkediskrimination.

Det udelukker dog ikke, at lovforslaget kan få betydning både for udvikling af konkurrencen på el- og gasmarkederne, og på omfanget af forsyningspligten. Hele eksponeringen af forsynings-siden af el og naturgas som følge af udbuddet må forventes at få en betydelig afledt effekt i form af øget konkurrence på disse markeder. Dette understøttes af, at forbrugerne som konsekvens af udbudsmodellen vil blive bedt om at træffe et valg vedrørende deres fremtidige forsyning.

1.2 Tidspunktet for lovforslaget

CO-industri, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Det Økologiske Råd, Forbrugerrådet, FSE, Håndværksrådet, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Landbrug & Fødevarer, SEAS-NVE, Vedvarende Energi og Verdensnaturfonden anfører alle, at lovforslaget bør udskydes og afvente indstilling fra udvalget for Reguleringseftersynet. I flere af disse høringssvar anføres det, med lidt forskellige ord, at lovforslaget vil "underminere" de opgaver, som Reguleringseftersynet skal varetage, og at det ikke vil være muligt efterfølgende at "tilbagevulle konsekvenserne". Det anbefales i høringssvarene, at den nuværende praksis på elområdet med en midlertidig forlængelse af de eksisterende bevillinger fortsættes, indtil nye bevillinger kan være på plads efter en ny samlet lovgivning.

Dansk Erhverv skriver, at man ikke finder de markedsmæssige problemer løst med nærværende lovforslag, og anbefaler derfor en udskydelse til efter, at Reguleringseftersynet har haft mulighed for at komme med sine anbefalinger.

DI noterer sig, at lovændringen anses for at være en midlertidig ordning, og "finder det fornuftigt, at arbejdet i reguleringseftersynet kommer til at indgå i en permanent løsning."

Landbrug & Fødevarer skriver, at man "anerkender, at der kan være behov for nye regler, der kan fungere indtil en endelig model for den fremtidige forsyningspligtregulering i overensstemmelse med kommende anbefalinger fra udvalget for Reguleringseftersynet."

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen anfører, at "de fremsatte lovforslag vil medføre, at dele af dette udvalgs [dvs. Reguleringseftersynets] arbejde reelt ikke får betydning for konkurrencen."

OK udtrykker sin anerkendelse af det skridt, som udkastet til lovforslag signalerer, nemlig at markederne for el og naturgas tager endnu et skridt hen imod et fuldt liberaliseret marked, og omtaler det som "et kvantespring".

Energistyrelsens kommentarer

Da det er erkendt, at den hidtidige praksis for tildeling af forsyningspligtbevillinger efter ansøgning ikke er i overensstemmelse med EU-rettens krav om gennemsigtighed og ikkediskrimination, må det anses for en bunden opgave at finde en løsning, der så hurtigt som muligt bringer lovgivning og praksis i overensstemmelse med EU-rettens krav.

En løsning baseret på Reguleringseftersynets anbefalinger og en efterfølgende tilpasning af el- og gasforsyningslovene samt udmøntningen heraf vil medføre en forsinkelse på yderligere op til halvandet år. Det er Energistyrelsens vurdering, at det ikke kan anses for en juridisk farbar vej blot at forlænge bevillingerne midlertidigt i så lang en periode, som anbefalet i flere høringssvar. Der skal derfor findes en løsning nu.

Udgangspunktet for lovforslaget er, at det skal indeholde færrest mulige indgreb i forsyningspligten. Der ændres derfor ikke i forsyningspligtens indhold. Men det er uundgåeligt, at udbud af bevillinger til forsyningspligtig virksomhed vil påvirke antallet af forbrugere, der

fremover vil aftage forsyningspligtproduktet, alene af den grund at forbrugerne for første gang bliver udsat for krav om at skulle træffe et reelt valg, siden forsyningspligten blev indført med elreformen i 1999.

Forventningen er, at kun et fåtal af forbrugerne vil vælge forsyningspligtproduktet. Energistyrelsen er derfor enig i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens udsagn om, at lovforslaget får betydning for konkurrencen og vil foregribe dele af Reguleringsseftersynets arbejde.

Dette er dog ikke ensbetydende med, at Reguleringsseftersynet ikke vil have udfordringer i arbejdet med at anbefale rammerne for den fremtidige forsyningspligt. Eksempelvis bør det overvejes, om forsyningspligtproduktet fortsat skal kunne vælges af de forbrugere, der ønsker et prisreguleret produkt, eller det alene skal være et tilbagefaldsprodukt, ”supply of last resort”, som tilbydes de kunder, der har mistet kontrakten med en leverandør. Endvidere bør indholdet i forsyningspligten genovervejes og ligeledes finansieringen heraf. I den forbindelse bør det sikres, at der findes en rimelig finansiering af de nye opgaver på elområdet, som de forsyningspligtige virksomheder skal varetage i henhold til reglerne om engrosmodellen, der vil finde anvendelse fra den 1. oktober 2014. Det drejer sig om opgaver, som netvirksomhederne hidtil har varetaget, men ikke vil kunne varetage efter 1. oktober 2014, og som er nødvendige for markedets samlede funktion. Endelig kan det overvejes, om bevillingsområdernes størrelse og antal er de rette i lyset af virksomhedernes fremtidige opgaver.

2. Forbrugerrettede forhold

2.1 Information af forbrugerne

Ankenævnet på Energiområdet anbefaler, at kravet til informationen til forbrugerne i udkastets § 1, nr. 4, vedr. ny § 34 a, stk. 2, i lov om elforsyning og § 2, nr. 4, vedr. ny § 27, stk. 2, i lov om naturgasforsyning ændres fra ”skriftligt og individuelt” til ”ved individuel kommunikation.”

CO-industri skriver, at man ”finder det uheldigt, at lovforslaget giver de nuværende forsyningspligtselskaber eneretten til at foretage formidling af de ændrede markedsvilkår over for forbrugeren.”

Danmarks Vindmølleforening anbefaler, at ”informationen kommer fra en neutral part, f.eks. Energinet.dk, og ikke fra den hidtidige forsyningspligtige virksomhed”, og at ”informationen bør rumme neutral oplysning om, at kunderne kan skifte væk fra forsyningspligten og over til nyt selskab.”

Dansk Energi skriver, at man finder det ”afgørende, at informationen om, at kunderne kan vælge anden leverandør eller produkt sker på ordentlig og neutral vis, og at alle leverandører ligestilles”, og at ”det derfor [er] fornuftigt, at dette sker ved, at henvisningen skal ske til Elpristavlen og Gasprisguiden.”

Dansk Erhverv anbefaler, at der udformes et standardbrev til kunderne af en neutral part, f.eks. Energistyrelsen.

DI vurderer, at underretningen til forbrugerne ”sammen med den øvrige model for den midlertidige forsyningspligtordning er en god måde at skærpe forbrugernes opmærksomhed omkring det frie elmarked og det frie gasmarked.”

DONG Energy anfører, at ”det bør fremgå tydeligt for forbrugerne, at forsyningspligtproduktet ikke giver bedre vilkår end andre kommercielle produkter”.

Forbrugerrådet anbefaler, at forbrugerne sikres fuld information om markedet fra et neutralt sted, herunder om muligheder for at benytte forsyningspligtproduktet, idet man ”finder det problematisk, at lovforslaget giver de nuværende forsyningspligtselskaber eneretten til at foretage formidlingen af de ændrede markedsvilkår over for forbrugeren.”

HMN Naturgas skriver, at de er indforstået med at informere forbrugerne skriftligt om udbuddet efter lovens ikrafttræden, og inden udbuddet er afgjort. Men ønsker en afklaring i forhold til forbrugerbeskyttelsesbekendtgørelsen.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen skriver, at ”vilkårene for at kunderne aktivt vælger at forsætte under reguleringen ikke [er] klare. Det fremtidige forsyningspligtprodukt er ikke defineret på det tidspunkt, hvor kunden modtager underretningen fra deres nuværende forsyningspligtleverandør.”

Landbrug & Fødevarer anbefaler, at informationen af forbrugerne varetages af en neutral tredjepart, og ikke af kundens nuværende selskab, evt. ved et centralt udformet standardbrev.

Modstrøm Danmark anbefaler, at informationen til forbrugerne varetages af en uvildig myndighed, f.eks. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, og understreger, at man ønsker, at informationen alene skal tilgå modtagere af forsyningspligtproduktet.

Natur-Energi finder det naturligt, hvis informationen til forbrugerne informeres af en neutral aktør, eksempelvis Energistyrelsen eller Energinet.dk. Endvidere anbefales, at informationen af forbrugerne fortsættes hver 3. måned, indtil kunden foretager et aktivt valg. Gradvist stigende priser vil skulle understøtte processen med at få forbrugerne til at foretage et valg.

OK anfører, at ”det er helt afgørende at kunderne får neutral og loyal information om betydningen af ændringen i praksis”, og anbefaler, at informationen gives af Energistyrelsen, som udbyder bevillingen.

Sekretariatet for Energitilsynet skriver med reference til Energitilsynets netop udgivne analyse af detailmarkedet for el, ”at det er vigtigt, at forbrugerne på detailmarkedet for el får en neutral information om valgmuligheder”, og at dette i særlig grad gælder oplysning om det forhold, at forsyningspligtproduktet bliver et tilvalg og ikke en tilbagefaldsmulighed.

VedvarendeEnergi anfører, at det bør sikres, at de mindste forbrugere (husholdninger samt små og mellemstore erhvervsvirksomheder) ikke bliver ramt som følge af lovforslaget, da disse kunder endnu ikke er vænnet til at bevæge sig på det kommercielle marked for el og energitjenester. Det anbefales, at lovforslaget skal indeholde en konkret plan for, hvordan de ramte forbrugere skal / vil blive informeret om ændringen i deres kundestatus, samt hvilke forholdsgregler kunderne kan tage. VedvarendeEnergi anfører endvidere, at der vil være ”risiko

for at de svageste kunder ikke opdager, at de ikke længere er omfattet af forsyningspligt og priskontrol.”

Verdensnaturfonden er bekymret for, at der lægges op til, at informationen af forbrugerne skal varetages af det hidtidige forsyningspligtselskab – og ikke en neutral instans.

Vindstød anbefaler, at forsyningspligt-kunder informeres fra Energinet.dk om, at de skal foretage et valg. Hvis kunderne ikke reagerer, skal de have et nyt brev hver 3. måned.

Energistyrelsens kommentarer

Det gennemgående tema i høringssvarene er et ønske om en dækkende information om forbrugernes valgmuligheder, og at denne information skal komme fra en neutral instans.

Da de hidtidige forsyningspligtige virksomheder er de eneste, der ved, hvem der modtager el og naturgas under reglerne om forsyningspligt, må disse virksomheder formidle informationen, men det udelukker ikke, at der via denne kanal kan formidles neutral information til de berørte forbrugere.

DONG Energy udtrykker ønske om, at der skal gives information om, at forsyningspligtproduktet ikke nødvendigvis er markedets billigste produkt. Dette forslag imødekommes ikke for ikke at stille leverandørerne forskelligt. Til gengæld vil der blive henvist til Elpristavlen og Gasprisguiden, hvor der vil være information om alle produkter, herunder såvel det gamle som det nye forsyningspligtprodukt.

Høringssvarene giver anledning til følgende ændringer i lovforslaget:

- *Energistyrelsen vil være afsender af informationen.*
- *Informationen udsendes af de hidtidige forsyningspligtige virksomheder til de berørte forbrugere.*
- *Udsendelsen skal ske, inden den hidtidige bevilling udløber, men efter at udbuddet har været afholdt, således at vinderen af udbuddet er kendt.*
- *Informationen skal oplyse om forsyningspligten og udbuddet.*
- *Navnet på den fremtidige bevillingshaver skal fremgå af informationen.*
- *Der skal gøres opmærksom på, at forsyningspligtproduktet har en reguleret pris, der fastsættes kvartalsvist for el og månedsvist for naturgas.*
- *Der skal gøres opmærksom på forbrugerens mulighed for at vælge andre produkter og andre leverandører.*
- *Der skal gives information om, at forbrugeren også kan vælge det produkt, der samtidigt tilbydes af den hidtidige forsyningspligtige virksomhed.*
- *Der skal gives information om, at det således tilbudte produkt vil være fall back-produktet, altså det produkt, som passive forbrugere vil få fra tidspunktet for den oprindelige bevillings udløb.*
- *Endelig skal der gives information om, at forbrugeren kan sammenligne priser og produkter på henholdsvis Elpristavlen og Gasprisguiden*

Informationen skal ske ved individuel kommunikation, svarende til kravene i forbrugerbeskyttelsesbekendtgørelserne for henholdsvis el- og naturgasområdet. Med henblik på at begrænse omkostningerne vil informationen vil kunne udsendes sammen med anden information, så længe den sendes adresseret til den enkelte forbruger.

2.2 Forbrugernes valg

Danmarks Vindmølleforening foreslår, at der bør fokuseres på forbrugernes muligheder for aktive valg, ikke blot af energiselskab, men også valg af energikilde og elprodukt, med fokus på miljø- og klimavenlige energikilder.

Det Økologiske Råd finder, at lovforslaget vil medføre en ”tvangskommercialisering”, som de berørte kunder ikke har ønsket, og anfører, at det i særlig grad vil ramme forbrugere på Sjælland, fordi DONG Energy’s og SEAS-NVE’s bevillinger udløber i 2012.

DONG Energy anfører, at det ikke bør være muligt for forbrugerne at vælge forsyningspligtproduktet.

Forbrugerrådet anfører, at ”lovforslaget med ét slag forringer forbrugerbeskyttelsen kraftigt for de 85 % af husholdningerne, fordi de tvinges ud af forsyningspligten og over på en aftale uden prisregulering eller faste vilkår.” Forbrugerrådet refererer lovbemærkningerne til lov nr. 375 fra 1999, der implementerede elreformen: ”Forsyningspligt opgaven er specielt vigtig i overgangsperioden frem mod en fuld markedsåbning for alle forbrugere. Men også når fuld markedsåbning er gennemført, er der behov for forsyningspligtselskaber, som kan sikre beskyttelse af især småforbrugere med lille mobilitet og begrænsede muligheder for at agere på det kommercielle elmarked.”

Forbrugerrådet foreslår endvidere, at forsyningspligten alene skal omfatte forbrugere med et lille forbrug, defineret som max. 5.000 kWh pr. år, og at mindre forbrugere, der ikke vælger anden udbyder, skal forblive på forsyningspligtproduktet. I øvrigt forventer Forbrugerrådet, at størstedelen af de nuværende forsyningspligt-kunder ved gennemførelsen af lovforslaget vil blive overført til et kommercielt produkt hos det lokale elselskab, og at forsyningspligten dermed fundamentalt ændres.

FSE foreslår, at forsyningspligt-kunder, der ikke foretager et aktivt valg, overføres til den nye indehaver af forsyningspligtbevillingen.

HMN Naturgas ønsker bekræftet, at kun naturgaskunder, der aktivt vælger at skifte leverandør, skifter leverandør. HMN Naturgas anfører, at hvis dette ikke er tilfældet, ”er der grund for at antage, at lovforslaget indeholder et ekspropriativt indgreb på dette punkt”, hvorfor der ønskes en så hurtig afklaring af spørgsmålet, som muligt.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen skriver: ”De eksisterende selskaber vil med forslaget få overført en forventeligt meget stor gruppe kunder, der ikke aktivt vælger leverandør.” Endvidere anføres, at ”et stort antal kunder overføres til deres eksisterende leverandør, uden at være beskyttet af den gældende prisregulering. Lovforslagets incitamenter er dermed ikke neutrale i forhold til konkurrencen blandt el-leverandørerne.” Endelig anføres det, at ”for de fleste passive kunder betyder [det], at de føres væk fra reguleringens beskyttelse til en kommerciel leverandør, de ikke selv har valgt.” Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen anbefaler, ”at de passive kunder forbliver forsyningspligt-kunder.”

Landbrug & Fødevarer anbefaler ”at udtage de elementer i lovforslaget, der fastlåser en gruppe forbrugere hos deres nuværende selskaber, forringer mobiliteten og dermed blokerer for reguleringseftersynets muligheder for at skabe en langsigtet hensigtsmæssig organisering af elmarkedet.” Landbrug & Fødevarer finder det endvidere ”rimeligt, at default-valget følger forsyningspligtbevillingen”, altså at aftagere af forsyningspligtprodukter, der ikke eksplicit tiltræder anden kontrakt, fastholdes på forsyningspligtprodukter.

Natur-Energi anfører, at ”tømningen af forsyningsbevillingerne sker ved negativ accept.” Natur-Energi uddyber synspunktet således: ”Med mindre forsyningspligtkunderne foretager et aktivt valg, og af egen drift afsøger markedet, vil de få tildelt et standardprodukt, som selskabet vælger for dem. Dels er denne fremgangsmåde ikke nødvendig, og dels er det mod sædvanen i dansk forbrugerbeskyttelse, at forbrugerne flyttes over på andre og nye aftalevilkår – uden aktivt selv at have taget stilling og truffet et valg.”

Natur-Energi anfører endvidere, at ”manglende aktivitet hos forsyningspligtforbrugerne ikke [bør] medføre, at forsyningspligt kunder tilfalder nuværende bevillingshaver helt automatisk.” Økonomiske incitament er anbefales til at få forbrugerne til at træffe et aktivt valg.

OK anbefaler, at det ikke skal være muligt for forbrugerne at vælge forsyningspligtproduktet.

Vedvarende Energi anfører, at der er ”usikkerhed vedr. hvilken type kunder, der – i fald lovforslaget bliver vedtaget – bliver tvunget over på et kommercielt produkt, de ikke selv har ønsket.”

Verdensnaturfonden er ”meget kritiske over for, at lovforslaget lægger op til, at hvis en forsyningspligtbevilling vindes af et nyt selskab, vil forbrugerne automatisk overføres til et kommercielt produkt hos den hidtidige bevillingshaver, med mindre kunden reagerer og aktivt foretager et andet valg.”

Vindstød anbefaler, at kunder, der ikke foretager et aktivt valg, skal forsynes af det selskab, der fremover har forsyningspligten.

Energistyrelsens kommentarer

Med elreformen i 1999 fik de store forbrugere med et årligt forbrug på mindst 100.000 kWh en reel valgmulighed. Det samme gjaldt ikke forbrugere med lavere forbrug, der først i 2003 fik frit leverandørvalg, men ikke pligt til at vælge. Det var således op til leverandørerne at vække forbrugernes interesse for at vælge andre produkter. Forbrugerne har i vidt omfang forholdt sig passive, bl.a. fordi fordelene ved at skifte leverandør har været begrænsede.

Med lovforslaget vil alle el- og naturgasforbrugere blive stillet over for et klart og veloplyst valg. Derfor er det forventningen, at den mangeårige fastlåsnings af detailmarkedet for el og naturgas vil blive brudt. Det er ikke et eksplicit formål med lovforslaget, men en konsekvens af udbudsmodellen.

Det skal understreges, at der ikke, som det nævnes i flere høringsvar, er tale om at forbrugere ”tvinges” bort fra forsyningspligten. Forbrugere, der gerne vil fortsætte med et prisreguleret forsyningspligtprodukt, kan uden vanskelighed vælge dette produkt.

Forbrugerrådets forslag om at begrænse forsyningspligten til forbrugere med et forbrug på max. 5.000 kWh, imødekommes ikke. Af hensyn til forsynings sikkerheden bør forsyningspligten fortsat gælde alle forbrugere, hvis leveringsaftale om et andet produkt ophører, uanset om det sker, fordi leverandøren går konkurs eller af andre årsager.

Høringssvar fra Forbrugerrådet, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, FSE, Landbrug & Fødevarer og Vindstød indeholder forslag om, at forbrugere, der ikke aktivt vælger et andet produkt, skal forblive på forsyningspligtproduktet. Dette forslag, imødekommes heller ikke. Ved udløbet af forsyningspligtbevillingerne må de kundeforhold, som er baseret på forsyningspligtproduktet med nødvendighed også ophøre. Der er derfor i forhold til kunderne en helt fri bane at spille på, når der skal fastlægges nye vilkår for de fremtidige bevillinger. Kunderne skal under alle omstændigheder beslutte sig for et nyt kontraktforhold enten hos den eksisterende leverandør eller hos en ny. Dog kan kunderne ikke umiddelbart flyttes. En løsning, som indebærer, at kunder flyttes til den nye bevillingshaver vil give anledning til en række alvorlige betænkeligheder, herunder af ekspropriationsretlig karakter.

Det vil imidlertid være nødvendigt at fastlægge en fall back position, da der med sikkerhed vil være kunder, som ikke får taget nogen beslutning - uanset informationsniveau.

Høringssvar fra DONG Energy og OK anbefaler, at forbrugerens mulighed for at vælge forsyningspligtproduktet skal bortfalde. Det har imidlertid været en grundlæggende forudsætning både ved forliget om elreformen i 1999 og ved indførelsen af det frie leverandørvalg i 2003, at det skal være muligt for forbrugere at vælge forsyningspligtproduktet, hvis forbrugeren finder dette mest attraktivt. Skal der ændres på forbrugernes ret til at vælge forsyningspligtproduktet, bør det ske på baggrund af en evt. anbefaling fra Reguleringseftersynet.

2.3 Varslingsreglerne

Ankenævnet på Energiområdet noterer ”med tilfredshed”, at der i lovforslaget er taget hånd om varslingssspørgsmålet i forbindelse med, at der sker ændring af bevillingshaver.

Dansk Energi anfører, at lovforslagets krav om, at varslingen skal ske senest 3 måneder inden ændringer træder i kraft, kan have u hensigtsmæssige konkurrencemæssige konsekvenser, og anbefaler, at varslingen sker på et tidspunkt, hvor hverken det hidtidige forsyningspligtselskab eller byderne kan få fordele af at kende hinandens priser, dvs. samtidig med at fristen for afgivelse af bud er udløbet.

DONG Energy anbefaler, at der i lovforslaget indarbejdes en hjemmel til de forsyningspligtige leverandører til at varsle de forbrugere, der kommer til i de sidste måneder af bevillingsperioden.

Energistyrelsens kommentarer

Bekendtgørelserne om forbrugerbeskyttelse indeholder krav om, at forbrugerne skal varsles mindst 3 måneder, før der sker væsentlige ændringer i priser eller leveringsvilkår. Disse regler lå til grund for udkastet til lovforslag, der blev sendt i høring.

Hensynet til at sikre relevant oplysning til forbrugerne forud for deres valg af fremtidigt el- eller gasprodukt tilsiger imidlertid, at forbrugerne vil være bedre tjent med at modtage varslingen, når der er truffet afgørelse om udbuddet.

Det betyder, at forbrugerbeskyttelsesbekendtgørelserne vil skulle revideres, for så vidt gælder tidsfristen for varsling af forbrugerne i forbindelse med udbud. Dette vil fremgå af lovforslaget.

I øvrigt skal forbrugerbeskyttelsesbekendtgørelserne revideres på et andet punkt, idet undtagelsen fra kravet om fremsendelse af aftaler til forsyningspligt-kunder bør bortfalde for forsyningspligtige virksomheder, der har opnået bevilling efter udbud.

DONG Energy's ønske om en specifik hjemmel til at informere nytilkomne forsyningspligt-kunder imødekommes ikke, da den ikke findes nødvendig. Det kræver ikke en særlig hjemmel for, at et selskab kan informere sine kunder om relevante forhold.

2.4 Risiko for prisforhøjelser

CO-industri skriver: "Forslaget tvinger forbrugerne ud af forsyningspligtaftalen og over på en aftale uden prisregulering og faste vilkår, og uden incitament til konkurrence. Dermed vil hovedparten af forbrugerne, der overføres til et handelsprodukt, i fremtiden blive opkrævet højere priser for el."

Det Økologiske Råd advarer mod at vedtage det fremlagte forslag og anfører, at "forbrugerbeskyttelsen for de 85 % af husholdningerne forringes kraftigt", og at det er en konsekvens af lovforslaget, at "disse udsatte og ikke-reagerende små kunder med ét slag [er] flyttet over på det kommercielle marked uden priskontrol". Det Økologiske Råd henviser til, at "Energitilsynet i sin nye rapport vurderer, at det med meget stor sandsynlighed vil betyde prisstigninger for disse sårbare kunder."

Forbrugerrådet skriver, at rådet "bakker op om, at der skal findes en løsning på problemet med den nuværende lovgivning, som ikke er gearret til at håndtere udbud." Men, "at det er nødvendigt, at der findes en bedre løsning end den foreslåede, idet forbrugerne med lovændringen kommer til at betale for, at den nuværende lovgivning ikke har taget højde for udbudsspørgsmålet."

FSE forventer, at de almindelige kunders priser ved levering fra en anden leverandør end den forsyningspligtige virksomhed vil komme til at ligge betydeligt over priserne for levering fra de forsyningspligtige virksomheder.

Håndværksrådet udtrykker stor bekymring for, at de markedsprodukter, som forbrugerne tilbydes, vil være "til priser, der kan forventes at stige overgennemsnitligt." Forudsætningen for den antagelse er, at "der ikke samtidig gøres nogen indsats for reelt at øge mobiliteten i et marked, der samtidig er kendetegnet ved en stærkt begrænset mobilitet." Håndværksrådet henviser til Energitilsynets rapport, hvorefter en fjernelse af prisreguleringen uden sideløbende tiltag til aktivering af slutbrugernes øgede mobilitet vil føre til øgede elpriser. På denne baggrund anbefaler Håndværksrådet, at forslaget ikke vedtages, og at der udarbejdes et nyt

forslag, der sikrer en længe efterlyst reel konkurrence på elmarkedet, også for mindre forbrugere, herunder små og mellemstore virksomheder.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen skriver, at ”lovforslaget forvrider konkurrencen på el- og naturgasmarkederne, fordi kunderne med ændringerne ikke vil blive præsenteret for at valg mellem flere alternative kommercielle leverandører.”

VedvarendeEnergi anfører, at ”Energitilsynet (i deres netop offentliggjorte rapport) forudser, at lovforslaget med stor sandsynlighed vil betyde prisstigninger for de mest sårbare kunder.”

Vindstød anbefaler, at forsyningspligtprisen stiger med 1 øre pr. kvartal, der skal tilfalde Energinet.dk, for herved at skabe et incitament til, at kunderne bevæger sig ud på det frie marked. Dette vil også skulle gælde for fremtidige forsyningspligt-kunder.

Energistyrelsens kommentarer

Udsagnet i flere af hørings svarene om Energitilsynets rapport om detailmarkedet for el har været forelagt Sekretariatet for Energitilsynet, der udtaler:

”Udsagnet har været forelagt Sekretariatet for Energitilsynet, der indledningsvist understreger, at den nævnte rapport ikke forholder sig til lovforslaget. Derudover bekræfter sekretariatet, at Energitilsynet i sin analyse af konkurrencen på detailmarkedet for el konkluderer, at ved en fuldstændig afskaffelse af den eksisterende forsyningspligtregulering er sandsynligheden for, at priserne på kortere sigt vil stige, formentlig højere end for, at de forbliver uændrede. Åbningen af markedet og tilkomsten af nye tilkomne virksomheder kan sammen med forbrugerreaktioner virke i retning af at redressere prisstigninger. Selv om lovforslaget ikke lægger op til en afskaffelse af forsyningspligtreguleringen, men en udbudsmodel, så vurderes de prismæssige virkninger i stor udstrækning at svare til en afskaffelse, da en stor del af kunderne på markedet kan tænkes at ville forblive passive. Derfor vurderes det særlig centralt at tænke ind i en eventuel ændring af forsyningspligten, som den der lægges op til med lovforslaget, at forbrugerne skal sikres neutral information om valgmuligheder, og at der på tidspunktet for underretning om ændringerne er tilstrækkelige oplysninger om ny forsyningspligt-leverandør mv. til rådighed, så forbrugeren på det tidspunkt præsenteres for et reelt sammenligningsgrundlag.”

Energistyrelsen er enig i, at oplysningen til forbrugerne skal være dækkende og neutral, jf. pkt. 2.1. Desuden skal den komme på et tidspunkt, hvor udbuddet er afgjort, og den tilbudte pris dermed er kendt, således at forbrugerne kan træffe deres valg om fremtidigt produkt og leverandør på et oplyst grundlag, som anbefalet af Sekretariatet for Energitilsynet.

Hertil kommer, at de forsyningspligtige virksomheder vil kende resultatet af udbuddet af bevillingen på det tidspunkt, hvor de skal afgive deres tilbud til forbrugerne om et markedsbaseret standardprodukt, jf. nedenfor. Det må derfor forventes, at det tilbud, der sendes til forbrugerne, vil være konkurrencedygtigt over for prisen på forsyningspligtproduktet.

Endelig vil det blive fastlagt i lovforslaget, at det hidtidige forsyningspligtige selskab skal tilbyde et markedsbaseret produkt hvis pris ikke overstiger, og hvis leveringsvilkår svarer til det hidtidige forsyningspligtprodukt. For el vil det være et kvartalsprodukt med en bindingsperiode for forbrugeren på højst 1 måned. For naturgas vil det som hidtil være et produkt med må-

nedlig regulering i forhold til engrosprisen på naturgas og med en bindingsperiode på højst 1 måned.

Disse standardprodukter for el og naturgas skal tilbydes specifikt til de hidtidige forsyningspligt-kunder, men være tilgængelige også for andre interesserede forbrugere.

Elproduktet skal være tilgængeligt frem til 1. oktober 2014. hvor engrosmodellen vil betyde en gennemgribende omlægning af markedet. Naturgasproduktet skal være tilgængeligt i 3 år efter bevillingens udløb, dog højst frem til udløbet af den kommende bevillingsperiode for forsyningspligtbevillingerne.

Forbrugere, der ikke vælger at skifte til et andet produkt eller en anden leverandør, men forholder sig passive, vil blive forsynet af deres hidtidige leverandør med disse standardprodukter for el og naturgas fra tidspunktet for den gældende bevillings udløb. I dette tilfælde anses den af leverandøren fremsendte leveringsaftale som stiltiende accepteret.

For forsyningspligtige forbrugere, der i dag afregnes efter spotpriser, vil de tilbudte nye produkter skulle afspejle dette forhold, men også for disse forbrugere skal der være en opsigelsesperiode på højst 1 måned, og gebyrer og andre vilkår skal være uændrede.

Samlet set er det derfor Energistyrelsens forventning, at forbrugerne ikke vil blive stillet over for prisstigninger i forbindelse med udbud af forsyningspligtbevillingerne.

Vindstøds forslag om jævnt stigende priser for forsyningspligtproduktet imødekommes heller ikke. Prisen for forsyningspligtproduktet fastlægges ved udbuddet.

2.5 Flytninger

Dansk Energi oplyser, at man støtter udviklingen af et velfungerende detailmarked og ”derfor nu igangsætter et arbejde med Energinet.dk i forhold til elområdet for at se på, hvordan markedsforskrifterne kan justeres, så elhandlerne får bedre mulighed for at følge med kunder til en ny adresse ved flytning.” Dansk Energi anfører endvidere, at der på gasområdet ”ligeledes bør ses på, tiltag der kan foretages for at fremme gashandlernes muligheder ved flytning.”

Dong Energy anfører, at ”hvis markedet skal fungere optimalt, bør det således allerede nu prioriteres at understøtte procedurer, der entydigt sikrer, at en aftale med en el- eller gasleverandør fortsætter, selv om forbrugeren skifter adresse.” Endvidere anføres det, at ”der bør tages initiativ til, at flytninger alene kan meddeles til leverandøren, og ikke til netselskabet.”

OK anbefaler, at det forankres i lovteksten, at kunder ved flytning forbliver ved deres eksisterende leverandør.

Energistyrelsens kommentarer

Håndtering af flytninger sker i henhold til Energinet.dk's markedsforskrifter. Det er Energistyrelsens vurdering, at flytninger fortsat bør håndteres i markedsforskrifterne og hilser det derfor velkomment, at Energinet.dk i samarbejde med Dansk Energi allerede nu ser på mu-

lighederne for at imødekomme ønsker om, at aftaler skal følge med til en ny adresse ved flytning.

Idriftsættelsen af datahubben den 1. marts 2013 vil i sig selv bidrage til at lette procedurerne omkring flytninger.

Hertil kommer, at med indførelsen af engrosmodellen pr. 1. oktober 2014 bliver det elhandelsvirksomhedernes ansvar at sikre indberetning til datahubben af kundeoplysninger. Hermed bliver elhandelsvirksomhederne ansvarlige for at sikre en aftale om fortsat levering på den nye adresse.

På gassiden har man ikke et tilsvarende instrument som datahubben, men også her vurderer Energistyrelsen, at håndtering af flytninger bør ske på grundlag af aftaler.

3. Markedsrelaterede forhold

3.1 Forholdet til EU-retten

DONG Energy vurderer, at ”lovforslaget uden tvivl lever op til EU-lovgivningen.” Endvidere anføres, at ”lovforslaget løser den aktuelle juridiske diskrepans mellem dansk lovgivning og EU-lovgivning på en smidig og pragmatisk måde”.

Natur-Energi anfører, at lovforslaget kun gradvist vil sikre overensstemmelse med eldirektivets art. 3, fordi der er bevillinger, der først vil udløbe i 2017, som er tildelt på en måde, der ikke opfylder reglerne.

Natur-Energi anfører endvidere, at ”det må forventes, at det overvældende flertal af forsyningspligtaftagerne ikke foretager sig noget aktivt og derved overgår til at blive kunder på markedsbaseret el hos den hidtidige bevillingshaver. Dette er en favorisering af nuværende bevillingshavere, der i den situation på forhånd, inden udbud og uden konkurrence, opnår et stort antal kunder til markedsbaseret el. Den foreslåede ordning diskriminerer således alle de elselskaber, som ikke har forsyningspligtbevilling, herunder alle potentielle markedsaktører i EU uden for Danmarks grænser.” Natur-Energi understreger, at der sker en forskelsbehandling på grund af nationalitet og en unødigt begrænsning af konkurrencen gennem begunstigelse af de nuværende bevillingshavere.

Natur-Energi anfører endvidere, at lovforslaget for så vidt angår de offentligt ejede virksomheder strider mod statsstøttereglerne. Dette begrundes med, at ”de pågældende offentlige virksomheder, der for tiden har bevilling til levering af forsyningspligtig el, ved den foreslåede lovændring [får] tilført en støtte i form af kundeforhold, kundedatabaser m.v., der vil stille dem bedre i konkurrencen end de selskaber, der i dag ikke har bevilling til levering af forsyningspligtig el.”

Naturgas Fyn finder, at den gældende regulering ikke strider mod EU-retlige regler, fordi de oprindelige bevillinger blev givet ud fra objektive og ikke diskriminerende kriterier, men anfører tillige, at Naturgas Fyn accepterer, at der er et ønske om fremover at anvende en udbudsmodel.

Energistyrelsens kommentarer:

Forholdet til EU-retten vedrører to områder: tildelingen af bevillinger til forsyningspligtig virksomhed og forholdet til statsstøttere reglerne.

Forsyningspligten kom ind i dansk lovgivning med elreformen, der blev gennemført med lov nr. 375 af 2. juni 1999. Af § 97 i denne lov fremgår:

”En virksomhed, som ved lovens ikrafttræden lovligt udøvede virksomhed og som efter denne lov er bevillingspligtig, har ret til at få bevilling til sin virksomhed, når

1) virksomheden erklærer at ville opfylde de forpligtelser, som pålægges denne efter bestemmelserne i loven og i bevillingen,

2) virksomhedens vedtægter ikke strider mod bestemmelser i denne lov eller regler udstedt i medfør af loven og kan godkendes af miljø- og energiministeren (nu klima-, energi- og bygningsministeren)

3) virksomheden opfylder de i denne lov gældende krav for at kunne meddeles bevilling.”

Det kan diskuteres, om allerede den første tildeling af bevillinger skete på gennemsigtige og ikkediskriminerende vilkår. Det er dog givet, at lovgiver i 1999 fandt, at lovens generelle krav til bevillingshavere var gennemsigtige og ikkediskriminerende, som også Naturgas Fyn anfører det for tildelingen af bevillinger på naturgasområdet, der fulgte samme principper.

Ikke mindst på grund af omstændelige procedurer omkring tilpasning af virksomhedernes vedtægter forløb der flere år, før alle bevillinger var på plads. I den mellemliggende periode kunne den bevillingspligtige aktivitet dog udøves fuldt lovligt, såfremt virksomheden havde fremsendt en erklæring om at ville opfylde de forpligtelser, som den var pålagt i loven. I de følgende år er bevillingerne blevet fornyet hvert 5. år på baggrund af ansøgninger fra de oprindelige bevillingshavere. I foråret 2012 blev spørgsmålet om tildeling af bevilling til forsyningspligtig aktivitet igen aktuelt, fordi der blev sendt to ansøgninger til samme bevillingsområde. Det er imidlertid Energistyrelsens vurdering, at en tildeling af bevilling til en af to, i denne sammenhæng tilfældige, ansøgere ikke vil opfylde kravet om gennemsigtighed, da ikke alle potentielt interesserede virksomheder har haft mulighed for at fremkomme med deres ønsker om at overtage bevillingen.

Dette er baggrunden for lovforslagets grundprincip om, at alle bevillinger fremover udbydes i en åben proces, idet alene en sådan proces vurderes at kunne opfylde EU-rettens krav til gennemsigtighed og ikkediskrimination.

Med hensyn til forholdet vedrørende statsstøttere reglerne er det vigtigt at erindre, at bevillingerne blev givet til eksisterende virksomheder. Bevillingen indeholdt en forpligtelse til at forsyne visse forbrugergrupper, men der fulgte ingen forbrugere med bevillingen. De var allerede kunder i de elhandelsvirksomheder, der med lov nr. 375 i 1999 fik mulighed for at søge bevilling til at drive deres virksomhed under de nye regler om forsyningspligt.

Det er således ikke korrekt, at der med lovforslaget ”overdrages” kundekartoteker fra én virksomhed til en anden. Kunderne overdrages ikke, men loven sikrer, at eksisterende kunde-forhold kan videreføres, hvis kunderne ønsker det. Samtidig sikrer lovforslaget, at kunderne kan vælge at overgå til den fremtidige forsyningspligtige virksomhed i området, ligesom de informeres om andre valgmuligheder.

I henhold til forbrugerbeskyttelsesbekendtgørelserne i medfør af lov om elforsyning (bek. nr. 161/2011) og lov om naturgasforsyning (bek. nr. 162/2011) er der ikke krav om indgåelse af kontrakt mellem en elhandelsvirksomhed eller en naturgasleverandør og en forbruger, der modtager henholdsvis el og naturgas på grundlag af elhandelsvirksomhedens eller naturgasleverandørens forsyningspligt. Forbrugeren har dog efter anmodning ret til at få en sådan kontrakt, der i så fald skal opfylde alle de gældende betingelser for leveringskontrakter. Bestemmelsen blev indsat i de to bekendtgørelser for at spare en større administrativ byrde for de forsyningspligtige virksomheder. Bekendtgørelsen bygger således på den grundlæggende forudsætning, at der er et kontraktforhold mellem den forsyningspligtige virksomhed og forbrugeren. Lovforslaget tager afsæt i samme grundforudsætning. Dette er baggrunden for, at det af lovforslaget fremgår, at den hidtidige bevillingshaver til den forsyningspligtige virksomhed skal tilbyde sine kunder et nyt produkt.

På denne baggrund vurderes lovforslaget ikke at stride mod statsstøttereglerne i EU-retten, og at opfylde kravene om gennemsigtighed og ikkediskrimination.

De generelle og specielle bemærkninger i lovforslaget vil blive udbygget, således at disse forhold fremgår klarere af bemærkningerne.

3.2 Virksomhedernes kundeforhold

Dansk Energi skriver, at man ”støtter, at de eksisterende forsyningspligt-kunder ved bevillingens udløb skal have tilbudt nyt produkt af eksisterende leverandør og foretage et aktivt valg, såfremt kunden ønsker leverance fra anden leverandør.” Dansk Energi tilføjer: ”Det er fuldt i overensstemmelse med ELFOR-aftalens ordlyd, hvor det i 2004 blev aftalt mellem elbranchen og ministeren, at forsyningspligtreguleringen ikke vil stille krav om ændring i forhold til selskabers kundegrundlag.”

FSE anfører, at bestemmelsen om, at en forsyningspligtkunde, der ikke foretager et aktivt valg, automatisk overgår til elhandelsselskabet i sit netområde, ”favoriserer det med net-selskabet forbundne handelsselskab på bekostning af frie aktører.”

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen anfører, at ”samlet set betyder lovforslaget, at de nuværende leverandører får en fordel i forhold til de selskaber, der ikke er tildelt en forsyningspligt.” I lyset af de andre konkurrencefremmende tiltag, der enten er på vej eller ved at blive overvejet, finder Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen det ”forhastet at forære de nuværende forsyningspligtleverandører kunder allerede nu”.

Landbrug & Fødevarer anfører, at ”der gives en helt unødigt favorisering af de nuværende bevillingshavere, der så at sige gratis får deres aftagere af forsyningspligtig el overdraget som kunder i deres markedsbaserede elhandelsvirksomheder.”

Naturgas Fyn er enig i bestemmelsen i lovforslaget om, at forbrugere, der ikke vælger at skifte til et andet produkt eller en anden leverandør bliver forsynet fra den i underretningen nævnte naturgasleverandør på de angivne vilkår.

Verdensnaturfonden anfører, at ”de elhandelsselskaber, der ikke i dag er leverandører af forsyningspligtig el, i udgangspunktet stilles ringere på det kommercielle marked.”

Energistyrelsens kommentarer

Det er korrekt, at virksomheder, der allerede har et stort kundegrundlag, i udgangspunktet er stillet bedre i konkurrencen end virksomheder, der først er ved at opbygge et sådant kundegrundlag. De må konkurrere på innovation og omkostningseffektivitet.

Det er ikke vilkår, som lovforslaget søger at ændre på.

Men det er ikke korrekt, som det anføres af Landbrug & Fødevarer, at ” de nuværende bevillingshavere så at sige gratis får deres aftagere af forsyningspligtig el overdraget som kunder i deres markedsbaserede elhandelsvirksomheder”. De får ikke deres kunder ”overdraget”, de har dem allerede, jf. Energistyrelsens kommentar under pkt. 2.2 Forbrugernes valg.

3.3 Udbudskriterier og –betingelser

CO-industri anfører, at ”forsyningspligten i den form, der fremsættes i lovforslaget, næppe vil være attraktiv at påtage sig”, og efterlyser oplysning om, hvem der pålægges forpligtelsen, såfremt der ikke fremkommer noget bud.

DONG Energy savner beskrivelse af, hvad der sker, når et udbud annulleres, eller hvis der ingen bud kommer, eller hvis Klagenævnet for Udbud måtte tillægge en klage over udbudsprocessen opsættende virkning. For at sikre kontinuiteten anbefaler DONG Energy, at den hidtidige bevillingshaver i sådanne tilfælde bevarer forsyningspligtbevillingen, men at forbrugere, der i mellemtiden har valgt et nyt produkt, overgår til dette nye produkt.

DONG Energy anfører endvidere, at det vil være hensigtsmæssigt, hvis udbudsbetingelserne udmeldes hurtigt, og at bevillingerne udbydes til overtagelse med udgangen af et kvartal, fordi forsyningspligtproduktet fortsat vil være et kvartalsprodukt.

Vedrørende udbudskriterierne anbefaler DONG Energy, at balancegebyret på elområdet ikke indgår i det tillæg, som selskaberne skal byde på. Det anbefales endvidere, at branchen inddrages ved udformningen af udbudsmaterialet. Endelig ønskes det, at den forventede ”3. afregningsgruppe” indgår i de kommende udbud.

På naturgassiden nævner DONG Energy, at det kan være svært at finde et egnet relevant marked for engrosprisen på naturgas.

Energinet.dk anbefaler, at det bør fastsættes i loven, at den månedlige gaspris, der danner basis for udbuddet, fastsættes ud fra Nord Pool Gas prisen på den danske gasbørs.

Forbrugerrådet finder, at forsyningspligtproduktet skal indeholde adgang til samme serviceniveau, som forsyningspligt-kunder tilbydes i dag. Endvidere mangler Forbrugerrådet svar på situationen, hvor ingen byder på forsyningspligten.

FSE er enig i, at bevilling til at drive forsyningspligtig virksomhed skal erhverves ved udbud, men anbefaler, at prisen for ikketimemålte erhvervsmæssige forbrugere og ikkeerhvervsmæssige forbrugere fastsættes på samme måde, som for timemålte erhvervsmæssige forbrugere, dvs. til en pris, der svarer til timeprisen på elspot i det aktuelle prisområde.

FSE foreslår endvidere en kraftig reduktion af antallet af forsyningspligtbevillinger.

HMN Naturgas anbefaler, at der benyttes det mest likvide markedsområde TTF og en indeksering offentliggjort af ICIS Heren, f.eks. indekseret efter Heren TTF Monthly Index. HMN Naturgas er derudover enig i, at transmissionsprisen i Danmark skal holdes uden for priskonkurrencen, da ingen ud over Energinet.dk har bestemmende indflydelse på denne pris, men at fortjeneste, balancering og swapomkostninger mellem Holland og Danmark skal være uændret i hele bevillingsperioden.

Naturgas Fyn anbefaler, at man deler udbuddet i to faser, således at der først foretages en prækvalificering ud fra de generelle krav om teknisk og økonomisk kapacitet. Naturgas Fyn anbefaler endvidere, at man erstatter kriteriet fra ”laveste pris” til ”det økonomisk mest fordelagtige bud”.

OK anfører, ”at det er OKs opfattelse, at grundprincippet i den fremlagte model med et udbud på laveste tillæg er et skridt i den forkerte retning i forhold til at sikre en sund konkurrence og kundemobilitet i markederne for henholdsvis el og naturgas.”

OK anbefaler, at der som minimum indbygges krav om kundernes opsigelsesfrist samt ingen bindingsperiode på de fremtidige ikke-regulerede produkter, som kunderne flyttes over på.

Sekretariatet for Energitilsynet finder, at det bør overvejes, om forsyningspligtområderne bør gøres større, i lyset af at der må forventes meget få kunder i de nye forsyningspligtselskaber.

Sekretariatet for Energitilsynet finder det naturligt at estimere volumenvægte for de to prisområder DK1 og DK2, idet beregningen af det laveste volumenvægtede bud bliver mest sammenlignelig inden for hvert prisområde.

VedvarendeEnergi finder det fremsendte lovforslag problematisk i forhold til sikring af den enkelte kundes kvalitet i ydelser fra forsyningspligtselskabet

Energistyrelsens kommentarer

Energistyrelsen er enig i, at der i lovforslaget mangler beskrivelse af, hvad der sker, når et udbud annulleres, eller hvis der ingen bud kommer, eller hvis Klagenævnet for Udbud måtte tillægge en klage over udbudsprocessen opsættende virkning. Denne mangel vil blive rettet op i lovforslaget

Energistyrelsen er også enig i, at det er nødvendigt, at den hidtidige bevillingshaver bevarer bevillingen indtil en ny bevillingshaver er fundet. Dette vil også blive indføjet i lovforslaget.

Udbudskriterierne vil blive lagt fast i udbuddene. Det vil heraf fremgå, hvilke krav, der skal stilles til de bydende vedrørende kvalitet i leveringen, samt krav til de bydendes tekniske og økonomiske kapacitet, således at der ikke vil ske forringelser for forbrugeren, som Forbru-

gerrådet har efterlyst. Beskrivelsen af udbudskriterierne vil blive udbygget i lovbemærkningerne,

For at sikre enkelhed og gennemsækelighed fastholdes udvælgelseskriteriet som ”laveste pris”.

Der vil ikke indgå en 3. afregningsgruppe, som foreslået af DONG Energy. Forbrugere, som ønsker at aftage el under denne kategori, må købe et markedsbaseret produkt. Derfor er den 3. afregningsgruppe ikke relevant for forsyningspligtproduktet.

Der vil ikke blive ændret i prissætningen for de mindre forbrugere til et spotprisprodukt, som foreslået af FSE, da der ønskes samme prismæssige udgangspunkt i form af samme ”grundlast” for de nye som for de eksisterende forsyningspligtige virksomheder.

Der vil heller ikke ske en ændring, som foreslået af DONG Energy vedrørende indregning af balancegebyret på elområdet. Dels er beløbet af begrænset størrelse, dels stiger uigennemskueligheden i takt med, at der gøres undtagelser fra det, der konkurreres om.

Med lovforslaget reduceres der ikke i antallet af bevillingsområder, som anbefalet af FSE, idet spørgsmålet om antallet af bevillinger naturligt henhører under Reguleringseftersynet.

Det relevante markedsprodukt på gassiden vil også blive fastlagt i udbudsmaterialet ud fra de i lovforslaget fastlagte kriterier om, at det skal findes på et likvidt marked, Det vil blive fastlagt i lovforslaget, at transmissionsprisen i Danmark holdes uden for konkurrencen, da denne pris fastlægges af Energient.dk.

Første udbudsrunde efter lovforslagets ikrafttræden ventes at blive i januar 2013, omfattende 21 bevillinger på elsiden og 3 på gassiden. Det vil være muligt at byde på flere bevillinger, således at der vil kunne opnås et vist volumen, selv om antallet af kunder til forsyningspligtproduktet ventes at falde.

3.4 Forsyningspligtens længe og overgang til ny bevilling

SEAS-NVE skriver, at man finder det uholdbart, at tildelingen af bevillinger sker med forskellig varighed til de forskellige selskaber. Dette skal ses i lyset af, at nogle virksomheder har fået forlænget deres bevillinger til 2017

HMN Naturgas anbefaler, at bevillingsoverdragelsen fastsættes til et tidspunkt, hvor der er sket slutafregning og anbefaler 30. april 2013.

Naturgas Fyn anbefaler, at den gældende regel om en minimumsperiode på 5 år for udstedte bevillinger fastholdes.

Energistyrelsens kommentarer

SEAS-NVE peger på et problem, som er en følge af ændringen i praksis for tildeling af bevillinger. For at undgå fortsat udstedelse af bevillinger på et grundlag, som var erkendt at stride

mod EU-retten, var det nødvendigt at stoppe udstedelsen af 5-årige bevillinger efter ansøgning.

Det betyder, at bevillinger, der udløber i andet halvår af 2012 og de første 4 måneder af 2013 forlænges administrativt indtil udgangen af april 2013. På dette tidspunkt vil bevillingerne kunne have været i udbud, og bevillingsoverdragelsen vil kunne have virkning fra den 1. maj 2013. Der vil være samme skæringsdato for el og gas.

Endelig indskrives den maksimale længde for forsyningspligtbevillinger på 5 år i lovforslaget, gældende både for el og gas.

3.5 Et dynamisk marked

DONG Energy skriver, at man ser ”et behov for øget fokus på og hurtig indgriben ved eventuel vildledende markedsføring, herunder på Elpristavlen og Gasprisguiden.”

Forbrugerrådet efterlyser en opgradering af Elpristavlen, for at den kan virke som omdrejningspunkt for udviklingen af markedet.

Håndværksrådet skriver, at rådet ”er enig i forslagens angivelige intention om at øge konkurrencen.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen skriver konkluderende i sit høringsvar: ”Det vil være en konkurrencemæssig fordel, at forsyningspligten kommer i udbud. Det vil øge konkurrencen på markedet for el- og naturgasforsyning, da selskaberne vil skulle konkurrere om kunderne. Herudover er det en fordel at synliggøre kundernes valgmuligheder og dermed opfordre kunderne til at træffe et aktivt valg af produkt og leverandør.”

Landbrug & Fødevarer anfører, at ”en ændring af forsyningspligtreguleringen alene formentlig ikke [vil] være nok til at skabe mobilitet i markedet. Det bør derfor følges af supplerende tiltag, der kan hjælpe markedet i gang.”

Natur-Energi anfører, at der vil være behov for en egentlig informationskampagne for at øge mobiliteten.

OK anfører, at det fremlagte udkast fortsat vil resultere i, at størsteparten af de private kunder forbliver inaktive, og mobiliteten i markedet ikke styrkes væsentligt. OK anfører endvidere, at barrieren for virksomheder, der søger at komme ind på markedet, fastholdes, hvis kunderne forbliver ved samme leverandør og ikke tvinges til at tage et valg.

VedvarendeEnergi anfører, at lovforslaget mangler incitamenter til et dynamisk marked, der kan bidrage til at fremme et fleksibelt elforbrug.

Energistyrelsens kommentarer

Energistyrelsen er enig i, at det vil være behov for en styrkelse af kvaliteten af oplysningerne på Elpristavlen og Gasprisguiden. Det skal således være muligt at se den fremtidige forsy-

ningspligtige virksomheds pris, så snart udbuddet er afgjort, samtidig med prisen hos den aktuelle forsyningspligtige virksomhed.

Procedurerne for at sikre retvisende og opdaterede oplysninger skal ligeledes kvalitetssikres. Dette er ikke lovstof, men en følge af lovforslaget. Energistyrelsen vil tage kontakt til Dansk Energi og Energinet.dk vedrørende henholdsvis Elpristavlen og Gasprisguiden.

3.6 Naturgasselskabernes slutafregning og efterregulering

Dansk Energi anfører, at man finder lovforslagets frist for slutafregning problematisk, og at det i høj grad skyldes, at Energitilsynet endnu ikke har truffet afgørelse om efterregulering for reguleringsåret 2007 og fremefter.

DONG Energy anfører at lovforslagets bestemmelser om naturgasselskabernes slutafregning vanskeligt vil kunne efterleves i praksis.

HMN Naturgas anfører, at de foreslåede frister for slutafregning er for stramme og i praksis vanskeligt gennemførlige. En række forhold begrunder dette, herunder det forhold, at der ikke er kommet en endelig afgørelse fra Energitilsynet for perioden fra 2007 og frem, og at afgørelsen for 2012 og 2013 ikke foreligger før på et senere tidspunkt [dvs. efter udløb af bevillingen]. Hertil kommer, at afgørelserne kan ankes til Energiklagenævnet, og at nævnets afgørelser efterfølgende vil kunne få afsmittende virkning på alle naturgasselskaberne, og dermed give et behov for efterregulering.

Håndtering af efterregulering har efterfølgende været drøftet på et møde med naturgasselskaberne, der har udtrykt ønske om, at der sikres hjemmel til, at en sådan vil kunne opkræves via gasdistributionsselskaberne, idet disse vil have kontakt også til forbrugere, som ikke fortsat er kunder hos de oprindelige forsyningspligtige selskaber.

Naturgas Fyn ønsker præciseret, hvilke forbrugere, der skal modtage slutafregningen, og anbefaler, at slutafregningen skal ske med de forbrugere, der modtager underretning i henhold til den foreslåede bestemmelse i naturgasforsyningslovens § 27, stk. 2.

Naturgas Fyn forudsætter, at bestemmelsen, om at slutafregning skal ske uden yderligere omkostninger for forbrugeren, ikke hindrer opkrævning af sædvanlige rykkergebyrer, sagsomkostninger m.v. i tilfælde, hvor selskabets tilgodehavende ikke betales men må søges inddrevet ved inkasso.

Endelig anmoder Naturgas Fyn om, at administrative procedurer m.v. tilrettelægges således, at selskabets renommé belastes mindst muligt herved.

Sekretariatet for Energitilsynet finder det uklart, hvem "berørte forbrugere" er, og anbefaler, at der anvendes terminologien "husstande". Desuden anbefales det, at der indsættes en klar skæringsdato for disse slutafregninger. Endelig understreger Sekretariatet for Energitilsynet, at de i lovforslaget nævnte frister for efterregulering ikke vil kunne overholdes.

Energistyrelsens kommentarer

Der er en særlig komplikation på naturgasområdet, fordi der hidtil har været en bagudrettet regulering med efterfølgende efterreguleringer, der har kunnet indregnes i prisen i senere reguleringsperioder. Dette vil blive afløst af en ny pris, der fastsættes ved udbuddet, og som skal gælde fremadrettet.

Det vil således ikke være muligt at opretholde det gældende regime med efterreguleringer. Det er på den anden side heller ikke muligt at se bort fra krav på efterregulering, der stammer fra den hidtidige prisregulering.

Det løses i lovforslaget i to trin. Dels med et krav om at slutafregning sendes til de forbrugere, der har modtaget underretning om bevillingens ophør, senest den 1. august 2013. Hermed sikres mulighed for, at hovedparten af efterreguleringerne fra tidligere regnskabsår vil kunne indregnes i priserne. Dels en bestemmelse om, at efterfølgende reguleringer af slutafregningen som følge af myndigheds- eller domstolsafgørelser rettes mod samme kreds af forbrugere.

I de tilfælde, hvor disse forbrugere har skiftet til anden leverandør, vil naturgasleverandøren kunne anmode distributionsselskabet om at formidle evt. krav eller betaling.

Lovforslaget indeholder krav om, at efterregulering skal ske uden omkostninger for forbrugerne. Dette udelukker dog ikke opkrævning af sædvanlige rykkergebyrer, sagsomkostninger m.v. i tilfælde, hvor selskabets tilgodehavende ikke betales, men må søges inddrevet ved inkasso. Dette vil blive præciseret i lovbemærkningerne

4. Øvrige

4.1 Bod

Modstrøm Danmark anbefaler, at det i lovforslaget præciseres, at brud på lovforslagets regler medfører en væsentlig bod og vil blive opfattet som grov uagtsomhed, samt at gentagne brud bør medføre, at selskaber mister retten til at levere forsyningspligtproduktet.

Modstrøm Danmark anbefaler endvidere, at det præciseres, at brud på de ”vandtætte skotter” medfører en væsentlig bod.

Energistyrelsens kommentarer

Bemærkningen fra Modstrøm Danmark giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget, da området er dækket af lovens almindelige strafbestemmelser.

Det vil dog blive præciseret, at sanktionsbestemmelsen i § 86, stk. 1. vil omfatte Energitilsynets pålæg efter § 71 a, stk. 4.

4.2 Justeringer af lovforslaget i øvrigt

Dansk Energi anbefaler at fjerne kravet i lov om naturgasforsyning om, at et selskab med bevilling til forsyningspligtig virksomhed alene kan udøve de aktiviteter, der ligger inden for

bevillingen for at fjerne unødvendige barrierer for nye selskaber, der ønsker at deltage i udbuddet om forsyningspligt.

Dansk Energi efterlyser endvidere ensartede formuleringer i teksten om fastsættelsen af forsyningspligtprisen og om prisreguleringen ved fusion for henholdsvis el og naturgas.

OK anbefaler, at kravet i lov om naturgasforsyning om selskabsmæssig adskillelse for forsyningspligtig virksomhed og anden aktivitet ophæves.

Sekretariatet for Energitilsynet skriver, at man fortolker udkastet til lovforslag således, at beregningen af grundlast fortsætter efter den nuværende metode, således af grundlasten vil være identisk for de selskaber, der er omfattet af den hidtidige levering, og de selskaber, der er omfattet af reglerne om udbud af bevillinger.

Sekretariatet for Energitilsynet finder i øvrigt, at det vil være mest hensigtsmæssigt, at sekretariatet skal godkende selskabernes priser.

Energistyrelsens kommentarer

Kravet i lov om naturgasforsyning om selskabsmæssig adskillelse af forsyningspligtig virksomhed og anden aktivitet ophæves for forsyningspligtige virksomheder.

Energistyrelsen skal bekræfte, at den af Sekretariatet for Energitilsynet beregnede grundlast vil være identisk for de selskaber, der er omfattet af den hidtidige levering, og de selskaber, der er omfattet af reglerne om udbud af bevillinger.

Ud over de nævnte forhold er der en række lovtekniske ændringer i lovforslaget og diverse krydshenvisninger, således at udbudsmodellen understøttes konsekvent i lovene om elforsyning og naturgasforsyning.

Der er endvidere indsat en præcisering af overgangsbestemmelserne, der sikrer klarhed om lovgrundlaget i forbindelse med evt. klagesager.

Endelig vil der kunne komme yderligere justeringer i lovforslaget som følge af Justitsministeriets lovtekniske gennemgang.

5. Supplerende bemærkninger

Ud over konkrete forslag til rettelser af tekst, der kan misforstås, og forslag om ensretning af teksten i lov om elforsyning og lov om naturgasforsyning, hvor det er relevant, vedrører de modtagne supplerende bemærkninger følgende forhold:

5.1 Forbrugernes valg og information af forbrugerne

Dansk Energi har en række forslag til udformningen af orienteringen af forbrugerne.

DONG Energy finder det ikke nødvendigt med en orientering fra ministeren til forbrugerne, men understreger behovet for, at det bliver et faktuel og objektive brev, og at forbrugerne ik-

ke efterlades med et indtryk af, at forsyningspligtproduktet er et bedre produkt end andre produkter på markedet. DONG Energy har en række konkrete forslag til brevetts indhold.

HMN Naturgas gør opmærksom på, at kunderne i den aktuelle udformning af Gasprisguiden ikke i marts vil kunne se naturgasprisen i maj. Der anbefales en forbedring af Gasprisguiden.

I den uvildige information til forbrugerne ønskes det præciseret, at kunderne ikke kun har ét valg, når den hidtidige bevilling udløber, men at kunderne til enhver tid – med et varsel på 3 uger, vil kunne skifte leverandør. Endvidere anbefales det, at der i brevet henvises til at evt. forespørgsler fra forbrugerne bør rettes til leverandørerne.

HMN Naturgas anbefaler, at de nuværende forsyningspligtselskaber forestår kommunikationen til forbrugerne.

Sekretariatet for Energitilsynet er enig i, at ministeren står for orienteringen af forbrugerne om deres valgmuligheder og mulighederne for at finde andre produkter og leverandører på Elpristavlen, samt i at orienteringen sendes, når udbuddet har fundet sted, så den nye forsyningspligtleverandør er kendt.

Energistyrelsens kommentarer

I lyset af de mange svar i den generelle høringsrunde foreslås det, at klima-, energi- og bygningsministeren skal være ansvarlig for, at der sendes en uvildig information til forbrugerne, men samtidig tilbydes Reguleringseftersynet, hvor både leverandørsiden og forbrugersiden er repræsenteret, at komme med forslag til den konkrete formulering af skrivelsen.

Informationen foreslås i lovforslaget udsendt af de nuværende bevillingshavere, som er de eneste, der har de relevante adresseoplysninger.

Som det fremgår af pkt. 3.5 overfor, vil Energistyrelsen tage kontakt til Energinet.dk og Dansk Energi om forbedring af henholdsvis Gasprisguiden og Elpristavlen, således at de to pristavler kan understøtte forbrugernes valg med relevante oplysninger.

5.2 Det tilbudte handelsprodukt

Dansk Energi anfører, at det vil være byrdefuldt og ikke kunne støttes af Dansk Energi, hvis der sættes krav om en max. pris, uændrede vilkår i øvrigt og uændrede gebyrer på det tilbudte handelsprodukt for henholdsvis el og naturgas. Det anerkendes, at forbrugerne skal tilgodeses, med uden at så mange faktorer låses i en udefineret periode.

Der anbefales slutdatoen 1. oktober 2014 for el og en dato tæt herpå for gas.

Prisen ønskes ikke låst til forsyningspligtprisen, idet det vurderes, at det vil låse markedet. På gas ønskes heller ikke en fastlåsning til den fremtidige forsyningspligtpris, da dette vil være potentielt tabsgivende for virksomhederne. Hvis der sker en fastlåsning, bør det fremgå, at mindre ændringer kan forekomme som følge af ændret lovgivning m.v.

DONG Energy finder, at det tilbudte handelsprodukt for el skal gælde frem til engrosmodellens ikrafttræden (dvs. 1. oktober 2014).

DONG Energy finder, at prisen for det tilbudte produkt på elmarkedet fastsættes, så den ikke overstiger den nuværende forsyningspligtpris, og anfører, at intensiv markedsovervågning fra Energitilsynets side kombineret med standardiserede produkter vil være tilstrækkelig til at sikre mod ubegrundede prisstigninger for forbrugerne.

DONG Energy skriver, at man tolker bestemmelsen om det tilbudte handelsprodukt, at dette skal være tilgængeligt for andre forbrugere, uanset hvor de bor.

På gaskmarkedet finder DONG Energy det grundlæggende unødvendigt med en reguleret pris for det tilbudte produkt, og anbefaler tiltag til styrkelse af gennemsigtigheden på markedet, ligesom Energitilsynet skal kunne skride ind over for urimelige priser. Men uanset hvad bør der være en klar udløbsdato for det tilbudte produkt.

Endvidere anbefales det, at hvis der skal være en bestemmelse om prisen på dette produkt, bør den svare til den hidtidige forsyningspligtpris, idet der er fremsendt forslag til bemærknings- tekst om, hvorledes denne pris vil kunne kontrolleres.

Forbrugerrådet har telefonisk fremsat ønske om en lang periode for det tilbudte elprodukt, således at det skal gælde også efter engrosmodellens ikrafttræden, fordi man er bekymret for stigende forbrugerpriser. En kortere periode end 1. oktober 2014 findes uacceptabel.

HMN Naturgas finder det acceptabelt, hvis det tilbudte handelsprodukt relaterer sig til prisen på det gældende forsyningspligtprodukt. HMN Naturgas har efterfølgende telefonisk opfordret til, at handelsproduktet skal tilbydes i en periode frem til udløbet af den nye bevilling, dog højst 3 år, som foreslået af Energistyrelsen.

Naturgas Fyn anbefaler, at prisen på det tilbudte naturgasprodukt skal være til en pris, der maksimalt svarer til prisen på forsyningspligtproduktet i bevillingsområdet ved lovens fremsættelse.

Naturgas Fyn finder endvidere, at bindingsperioden højst bør være 1 år, ikke 3 som foreslået.

Endelig anfører Naturgas Fyn, at det savner begrundelse, at det tilbudte produkt skal være et standardprodukt, der skal være tilgængeligt for alle interesserede forbrugere.

Sekretariatet for Energitilsynet anfører, at det tilsigtede element af forbrugerbeskyttelse i det tilbudte markedsprodukt reduceres, hvis perioden nedsættes fra "en flerårig periode".

Energistyrelsens kommentarer

De indkomne bemærkninger afspejler de forskellige interesser, der er mellem producenter og forbrugere, men også en imødekommethed fra producentside til at forholde sig konstruktivt til forbrugernes interesser. Lovforslaget sigter på at finde en rimelig balance.

Af hensyn til de forbrugere, som ikke umiddelbart vælger at gå ud på markedet og finde et for dem passende produkt, men som vælger fortsat at købe henholdsvis el og naturgas fra deres nuværende leverandør, indeholder lovforslaget bestemmelser om, skal der skal tilbydes et

markedsprodukt, som ikke stiller forbrugerne ringere end før udbuddet af forsyningspligtbevillingen.

Det tilbudte produkt skal efter forslaget være et standardprodukt, hvilket indebærer, at det skal være tilgængeligt for andre interesserede forbrugere, således som det gælder for alle andre standardprodukter på el- og gasmarkedet.

Prisen for produktet må for både el og naturgas ikke overstige prisen på det hidtidige forsyningspligtprodukt. Ligeledes skal andre vilkår svare til de hidtil gældende. Produktet må indeholde en bindingsperiode for kunderne på 1 måned, således at det sikres, at markedet ikke låses fast af øget udbredelse af kontrakter med lange bindingsperioder.

For at give forbrugerne sikkerhed for, at de ikke udsættes for urimelige prisstigninger på markeder, der hidtil kun i begrænset omfang har været præget af konkurrence, indeholder lovforslaget bestemmelser om, hvor længe det pågældende produkt skal være til rådighed.

På el siden sættes skæringsdagen til den 1. oktober 2014, der er dagen for indførelse af engrosmodellen, hvor elhandelsvirksomhederne får en helt ny og central rolle på elmarkedet. Et senere tidspunkt vil kunne sætte elleverandørerne i en meget vanskelig situation, hvis de overtager opgaver fra netvirksomhederne uden at kunne få omkostningerne dækket.

På gassiden sættes skæringstidspunktet til 3 år fra bevillingens ophør, dog kortere hvis den følgende bevillingsperiode er kortere. I det tilfælde vil naturgasleverandørerne kun være bundet til at opretholde tilbuddet i den nye bevillingsperiode. Hermed imødekommes hensynet til forbrugerne.

Efter skæringsdatoen vil der reelt ikke være nogen beskyttelse af forbrugerne mod stigende priser. Derfor må det sikres, at forbrugerbeskyttelsesbekendtgørelserne justeres, således at forbrugerne modtager relevant varsel om evt. prisforhøjelser, der ikke er begrundet i ændringer i engrospriserne på henholdsvis el og naturgas.

5.3 Udbud

DONG Energy anbefaler, at kun unormalt **lave** bud skal kunne begrunde en ny udbudsrunde.

HMN Naturgas har telefonisk anbefalet, at bud skal kunne afvises, hvis der indgives bud, der er så lave, at de vil være ødelæggende for konkurrencesituationen på kort og langt sigt.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer, at lovforslaget medfører væsentlige konkurrencebegrænsninger på markederne for elforsyning og naturgasforsyning, fordi "lovforslaget forhindrer, at el-, og naturgasleverandører kan konkurrere på lige vilkår." Det begrundes med følgende forhold:

- Kun de nuværende bevillingshavere vil byde, fordi det er usikkert at byde på bevillingerne, da man ikke ved, hvor mange forbrugere der vil vælge forsyningspligtproduktet.
- Der sker en favorisering af de nuværende bevillingshavere, "når kunderne overføres som følge af passivitet."

- De nuværende bevillingshavere skal udsende information til forbrugerne og svare på spørgsmål om kundernes valgmuligheder, da det giver en risiko for ”mangelfuld oplysning” af kunden.
- Pris- og leveringsvilkår for det tilbudte handelsprodukt skal svare til det nuværende forsyningspligtprodukt, men Energitilsynet får ikke bemyndigelse til at regulere prisen.

Sekretariatet for Energitilsynet anbefaler, at der ikke ved udbuddene defineres en nedre grænse for buddene.

Energistyrelsens kommentarer

*Det fremgår af lovforslaget, at klima-, energi- og bygningsministeren vil kunne foretage et nyt udbud, hvis der enten ikke kommer noget bud, eller hvis det eller de indkomne bud findes at være ”urimelige i forhold til markedet generelt”. Urimelighed defineres i de specielle bemærkninger **både** som urimelige i forhold til forbrugerne og i forhold til konkurrencen på kort og langt sigt. Altså at de enten er urimeligt dyre for forbrugerne eller udtryk for prisdumping.*

Generelt vil der ikke være en nedre grænse for buddene bortset fra de tilfælde, hvor det vurderes, at der er tale om dumpingpriser.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens beskrivelse af markedsf forholdene er korrekt i den forstand, at der er en ulige markedssituation for virksomheder med et veletableret kundegrundlag og nye virksomheder på markedet. Det vurderes dog, at der vil være en større interesse for at byde på bevillingerne end anført i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens bemærkninger. Det forventes således, at stort set alle bevillingshavere vil byde på deres eget bevillingsområde, og at en række af de hidtidige forsyningspligtige virksomheder herudover vil byde på flere områder.

Hertil kommer, at andre el- og gashandelsvirksomheder forholdsvis billigt vil kunne byde på en flærhed af bevillinger. I udgangspunktet vil det ikke kræve et stort kapitalberedskab, da der må forventes at være få forbrugere, som vælger forsyningspligtproduktet, og sandsynligheden vil være lille for, at andre elhandlere går konkurs, så forsyningspligtselskabet pludselig står med mange forbrugere, der har mistet deres leverandør.

Endvidere vil forsyningspligtkundernes el- og gasforbrug ikke adskille sig meget fra andre kunders forbrug, således at der ikke skal handles særligt ind til disse kunder.

Spørgsmålet om behandlingen af de passive kunder er behandlet under pkt. 2.2, 3.1 og 3.2 ovenfor.

Sidste punkt i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens bemærkning imødekommes, ved at Energitilsynet i lovforslaget pålægges til at føre tilsyn med det tilbudte handelsprodukt.

5.4 Anmeldelse af priser efter udbud

Sekretariatet for Energitilsynet anbefaler, at det ved udbuddet tilbudte tillæg må anses som maksimaltillæg. Endvidere anbefales det, at Sekretariatet for Energitilsynet udmelder det ved udbuddet tilbudte tillæg, dækkende balancerings- og administrationsbidrag hvert kvartal.

Energistyrelsens kommentarer

Forsyningspligtprisen sammensættes beregningsmæssigt af en engrospris for henholdsvis el og naturgas, og et tillæg til disse priser. Størrelsen af tillægget er det, der konkurreres om.

Der er imidlertid ingen krav om, at energien skal købes på de angivne markeder. Hvis en el- eller gasleverandør kan skaffe energien billigere på et andet marked, vil det være fuldt lovligt. Forbrugerprisen vil da være den samme, men fortjenesten vil være højere. Det vil også være muligt for en forsyningspligtig virksomhed at tabe penge på en dårlig handel, uden at forbrugerprisen ændres af den grund.

Efter lovforslaget skal de forsyningspligtige virksomheder anmelde deres priser til Energitilsynet, efter regler fastsat af tilsynet. Herefter skal Energitilsynet påse, at de faktiske priser ikke overstiger de tilbudte priser. Hvis en pris er for høj, skal Energitilsynet give pålæg om, at prisen skal nedsættes med øjeblikkelig virkning. En klage over pålægget vil ikke have opsættende virkning.

Der er således tale om et tilsyn med en samlet pris. Derfor er der ikke behov for, at Energitilsynet udmelder tillægget, som reelt kun har betydning ved afgivelsen af tilbuddet.

5.5 Efterregulering af slutafregninger for naturgas

HMN Naturgas ønsker det præciseret i lovforslaget, hvorledes efterregulering af slutafregning skal finde sted, i lyset af, at der vil kunne blive tale om efterregulering for en længere årrække. Endvidere anbefales en bagatelgrænse for efterreguleringer. Endelig ønskes, at det skal være muligt at lade distributionsselskabet stå for håndteringen af efterreguleringen i forhold til forbrugerne. HMN Naturgas ser et særligt problem i forhold til forbrugere, der er fraflyttet deres adresse, da den nye adresse ikke nødvendigvis er kendt.

DONG Energy finder, at definitionen af de forbrugere, der skal være omfattet af evt. efterregulering af slutafregningen, skal ændres, så ingen kan spekulere i bestemmelsen. DONG Energy anbefaler, at slutafregningen skal sendes til forbrugere, der er forsyningspligtigkunder ved lovens fremsættelse.

Naturgas Fyn anbefaler, at det tydeliggøres, hvem der afholder omkostningerne, hvis distributionsvirksomheden står for efterreguleringen.

Energistyrelsens kommentarer

Spørgsmål om slutafregninger og efterfølgende regulering heraf er kun relevant på naturgas-siden, fordi man her går fra en bagudrettet regulering til en fremadrettet regulering. Reglerne om slutafregninger og evt. efterreguleringer heraf bliver præciseret i lovforslaget.

For at sikre, at der ikke opstår spekulation i forhold til slutafregningerne, vil det blive foreslået, at slutafregninger sendes til de forbrugere, der er kunder i en given forsyningspligtig virksomhed ved lovens ikrafttræden. DONG Energy's forslag om, at skæringstidspunktet skal være datoen for lovens fremsættelse kan ikke imødekommes, da det vil svare til at give loven tilbagevirkende kraft.

Efterregulering af slutfregningen omfatter de forbrugere, der har modtaget slutfregningen. Der vil ikke som foreslået af HMN Naturgas kunne indføres en bagatelgrænse for beløb, som forbrugerne har til gode, mens det er virksomhedens eget valg, om den vil opkræve beløb, som virksomheden har til gode.

Det vil være problemfrit at finde forbrugerne, hvis de fortsat er kunder i den hidtidige forsyningspligtige virksomhed. Hvis en given forbruger stadig aftager naturgas på adressen, men hos en anden naturgasleverandør, vil der blive indføjet en bestemmelse om, at gasleverandøren vil kunne træffe aftale med distributionsselskabet om at varetage opgaven med formidling af efterreguleringen, mod dækning af alle omkostninger. Derimod er der ingen let løsning på efterregulering i forhold til forbrugere, der har fraflyttet adressen. Her vil det være det hidtidige forsyningspligtige selskabs opgave at opspore de pågældende forbrugere.

Forbrugerne må ikke pålægges omkostninger i forbindelse med efterreguleringen. bestemmelsen udelukker dog ikke, at der vil kunne opkræves normale rykkergebyrer m.v., hvis skyldige beløb ikke betales rettidigt.

5.6 Selskabsmæssig adskillelse

Dansk Energi opfordrer til, at kravet til gashandelselskaber med forsyningspligtbevilling om selskabsmæssig adskillelse af den bevillingsmæssige aktivitet fra anden aktivitet ophæves, ikke blot for anden gashandelsvirksomhed men for anden virksomhed generelt.

DONG Energy finder, at kravet om selskabsmæssig adskillelse vil spænde ben for den frie konkurrence.

Energistyrelsens kommentarer

Kravet om selskabsmæssig adskillelse var begrundet i reglerne om den bagudrettede økonomiske regulering af de forsyningspligtige selskaber. Der er således ikke grund til fortsat at opretholde kravet om selskabsmæssig adskillelse. Kravet herom i § 28 i lov om naturgasforsyning vil derfor blive ændret, for så vidt angår forsyningspligtig virksomhed.

Med ændringen sikres der mulighed for, at de virksomheder, der i dag agerer på detailmarkedet for både el og naturgas, vil kunne byde på de nye naturgasbevillinger. Ændringen vil dermed bidrage til at muliggøre øget konkurrence om bevillingerne.

For at sikre rene linjer om økonomien vil der blive indsat en overgangsbestemmelse i lovforslaget om regnskabsmæssig adskillelse i bevillingsperioden af forsyningspligtig virksomhed og anden virksomhed for de forsyningspligtige virksomheder, der har opnået bevilling efter ansøgning.

Ændringen påvirker ikke reglerne om kommunalt ejede virksomheders muligheder for at drive anden virksomhed.